

նասական խնդիրն յաջողութեամբ, որ հակառակ է եկեղեցական և վանական օրինաց, մանաւանդ Կայսերական հրովարտակին շնորհեալ Պատրիարքաց: Զմտաւ ածցեն այնպիսիքն, թէ ազգականք նոցին 'ի գալստեան իւրեանց 'ի վանս զի՞նչ բերին, և այժմ՝ զի՞նչ խնդրեն: Ապա ստիպէ զնա փոյթ տանել խափանել զայնպիսի անհեղեղ խնդիրս նոցա հրամանաւ Արքայի և առնուլ հրովարտակ, զի մի՛ զինի մահուան միաբանաց ազգականք նոցին կողպտիչ լիցին վանաց (1763):

Սակաւ ինչ գծառութիւն միաբանաց Ս. Յարութեան ընդ Լատինս սակս կանթեղ լուանալոյ տեղւոյն. այլ Փաւլոյ տեսուչ նոցին փութով զիջաւ ընդ խոհեմ բանս Կարապետ Պատրիարքի, և եղև խաղաղութիւն:

Ի գալստեան Կուսակալին Դամասկոսի ըստ սովորութեան յերուսաղէմ, և առնլոյ զսահմանեալ տուրս 'ի վանօրէից թէ յայտնի և թէ դադտնի: Ապա 'ի գրողմանէ ուրումն գնաց 'ի Սիոն յուխտ, և 'ի դարձին իւրում եկեալ նստաւ 'ի պարտէզն Հայոց, և կոչեալ առ ինքն զերկուս յայլազգեաց քաղաքին եհարց ցնոսա վասն Փրկչի վանաց. թէ զի՞նչ իցէ անհեղեղ շինուածն այն, և նոքա ասեն թէ վանք է Հայոց. Յոյնք և Լատինք ունի՞ն բաժին ինչ 'ի սմանէ, նոքա ասեն, ոչ, միայն սեփհականութիւն է Հայոց: Հի՞ն է շինուածն թէ նոր. ասեն, որպէս տեսեալ եմք 'ի սկզբանէ այսր, նոյն է: Շինուածն կարի բարձր է քան զպարիսպ քաղաքին և քան զՍիոն: Ապա յարուցեալ անտի գնաց յիջեւանս իւր, և առաքեալ զմիմանս խնդրեաց 'ի Հայոց զհրովարտակ վանաց, եւ Կարապետ Պատրիարք յղեաց առ նա զպատճէն հրովարտակին Սէլիմայ. և նորա կոչեալ զայլազգիս Սիոնի ընթերցաւ զայն առաջի նոցա, ապա եհարց ցնոսա, դուք եւս այսպէս գիտէ՞ք, նոքա ետուն պատասխանի. մանաւանդ Սաչազլի կոչեցեալն, թէ եմ 'ի հասակի 70 ամաց եւ 'ի Սիոն ծնայ, այսպիսի տեսի զվանքն: Լուեալ զայսոսիկ Կուսակալին դարձոյց վերստին զհրովարտակն առ Պատրիարքն առանց ասելոյ ինչ: Եւ 'ի չուելն իւրում գնացին առ նա Փոխանորդք երից վանաց յուղարկել զնա. յայնժամ բանս արկեալ ասէ ցՓոխանորդն Հայոց թէ յինէն վշտացեալ էք, իբր թէ